

**Kommunevalgprogram
for Oslo 1995 - 1999**

Med folk - mot Makta

rød VALGALLIANSE

TOM SIDE

Innhold

Kap. 1	På arbeidsfolks side.....	s.4
Kap. 2	Styrk kommunal aktivitet.....	s.7
	- stopp privatisering og innstramming	
Kap. 3	Kamp mot rasisme og nazisme.....	s.12
Kap. 4	Kvinnefrigjøring.....	s.15
Kap. 5	Millionene til Østkanten - skattlegg de rike.....	s.17
Kap. 6	Et liv i verdighet - RVs helse og sosialpolitikk.....	s.21
Kap. 7	Kultur og idrett for folk i Oslo.....	s.30
Kap. 8	Ungdom er framtida.....	s.32
Kap. 9	Utdanning til meningsfylt arbeid.....	s.33
Kap. 10	Et bomiljø for livsutfoldelse.....	s.38
Kap. 11	Oslo som miljøpolitisk foregangsby.....	s.39
Kap. 12	Kamp mot undertrykking av homofile og lesbiske.....	s.43
Kap. 13	Et udemokratisk styringssystem.....	s.44

1. På arbeidsfolks side

De viktigste beslutningene i Oslo treffes i de store bedriftenes lukkede styrerom og direksjoner. Toppsjiktet av de politiske pampene og byråkratene i Oslo kommune står til tjeneste for overklassen i byen. Som en lokal filial av det norske statsapparatet, er kommunen med på å opprettholde overklassens herredømme. Summen av dette er at overklassens behov styrer byens utvikling. Dette vil være situasjonen inntil arbeidsfolk her i landet tar makta og styrer sjøl ut fra sine egne felles behov. RV langsiktige mål, sosialisme, betyr at arbeidsfolk skal styre sjøl. Rød Valgallianse har ingen ambisjoner om å styre på vegne av arbeidsfolk.

I dag må folk kjempe mot kapitalen og overklassen. RV deltar i denne kampen på flere områder. RV er et lite parti, men fikk over 15.000 stemmer i Oslo ved siste stortingsvalg. Når vi stiller til valg er det for å sette kampene som føres på dagsorden i de folkevalgte organene.

I alle saker tar RV utgangspunkt i interessene til arbeiderklassen. Kampene må folk sjøl føre, men vi lover å delta i dem og føre fram standpunktene og kravene i bystyret og bydelsutvalgene. Der vil RV være en støttespiller for arbeidsfolk, arbeidsløse, kvinner og ungdom.

Rød Valgallianse skiller seg fra andre partier i det daglige politiske arbeidet, fordi:

- RV er en pålitelig samarbeidspartner for fagforeninger, kvinneorganisasjoner, folkelige organisasjoner og enkeltpersoner som slåss mot kommuneledelsens ulike angrep.
- RV informerer etter beste evne befolkninga når kommunens ledelse har planer som svekker folks velferd eller rettigheter.
- RV arbeider for å avsløre både «lovlige» og «ulovlige» former for bestikkelser og smøring.

Oslo er makta sitt sentrum

I Oslo finner vi mesteparten av den sentrale statsadministrasjonen, hovedkontorene til de store konsernene innenfor industri, handel og finans, landets største kultur- og mediainstitusjoner, undervisningssentra osv. Oslo er et kulturelt, politisk og kommunikasjonsmessig senter for makta og overklassen i Norge.

Dette betyr at byen er viktig for overklassen, de som har makta og de rike. Men flertallet som bor her er vanlige folk, arbeidstakere og trygdemottakere, ungdom under utdanning og eldre. For oss har byen ikke utviklet seg slik vi ønsker. Industriarbeidsplassene blir borte. Kommunal virksomhet er trappet ned og privatisert. Midlertidige ansettelser på vilkår som er dårligere enn tariffen erstatter faste arbeidsplasser. Mange føler utrygghet i hverdagen.

Gjenreis Osloindustrien - avskaff arbeidsløsheten

Oslos industri har til forskjell fra handel-, finans- og servicenæringene hatt dårlige kår. I stedet for industriarbeidsplasser og arbeiderkultur har Oslo hatt en ensidig vekst i sektorer som bank, finans, forsikring, reklame, konsulentbransjen og liknende. Oslo trenger en solid industri som kan danne fundamentet i byens verdiskapning. Derfor vil RV fortsatt slåss for en industripolitisk gjenreising som kan gi arbeidsplasser og arbeiderkultur. En sterk offentlig sektor står også i et gjensidig avhengighetsforhold til verdiskapninga i industrien.

For å gjenreise Osloindustrien trengs politisk styring og vilje. I siste instans kreves en ny økonomisk politikk fra landets myndigheter. Idag er regjeringas oppgave «nr. 1» å sørge for et fritt marked. Den har helt gitt opp styringa med kapitalkreftene og underlagt seg EØS-avtalen som bygger på dette prinsippet. Dette gir mindre spillerom for kommunale myndigheter til å motvirke liberaliseringen.

Likevel kan Oslo kommune ta sin del i bekjempelsen av arbeidsløsheten i byen. Gjennom en aktiv kommunal næringspolitikk kan det skapes flere arbeidsplasser innen industrien. Idag blir store deler av vårt forbruk dekket av import. Etter RVs mening bør Oslo kommune gi sitt bidrag til at norske hender kan produsere deler av dagens forbrukerimport. Kommunen er desidert største arbeidskjøper i byen. Uløste kommunale oppgaver står i kø og kommunen kan gjennom sine politiske prioriteringer sørge for at disse blir løst av hender som hittil har vært ledige. Dersom ikke Oslo kommune skal gå med underskudd, må innsatsen for å økt de statlige overføringene til kommunene styrkes. RVs forslag til statsbudsjett har vist at det kan skaffes rom for en styrking av kommuner og fylker på 20 milliarder kroner.

Hva slags byråd vil RV støtte?

Ved kommunevalget i 1991 tok Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti over styringa i Rådhuset etter 16 år med Høyrestyre. Dette skjedde med RVs støtte. Det var nødvendig å kaste Høyre/FrP/KrF-byrådet. Men dette førte ikke til at systemet ble grunnleggende forandret. Det er fortsatt borgerskapet som har makta i landet og i Oslo. Hvem som sitter med det formelle ansvaret i byrådet eller regjeringa har en hvis betydning, men avgjør ikke maktforholdene i byen.

RV gikk i 1991 inn for et AP/SV-byråd under den klare forutsetning om ikke å være et fast støtteparti for byrådet. Kampen om sjukehusbudsjettene i 1994 førte til at byrådet midlertidig gikk av. RVs faste holdning i saka bidro til at byrådet måtte øke sjukehusbudsjettene. Slik vil RV også i neste bystyreperiode støtte opprettelsen av et AP/SV-byråd dersom valgresultatet tilsier det, men uten at vi forplikter oss å være garantister for byrådet.

I mange saker søker AP/SV støtte hos de borgerlige partiene for å få flertall for sitt syn. I Stortinget står AP og Høyre sammen om viktige

avgjørelser. AP ønsker ikke å endre de rammene for politikken som kapitalismen setter. I byrådssamarbeidet i Oslo har SV gitt opp mange av sine prinsipper for å tekkes AP. RV er det eneste partiet som konsekvent vil være en viktig støttespiller for alle som ønsker å hindre videre privatiseringsforslag eller nedbygging av de sosiale velferdstiltakene i byen.

2. Styrk kommunal aktivitet - stopp privatisering og innstramming

Kommunene er hjørnesteinen i den norske velferdsstaten. Oslo kommunes aktivitet er i sterk grad knyttet til befolkningens velferd, idet kommunen administrerer store deler av våre velferdstilbud. RVs erfaringer gjennom 20 år i Oslo bystyre viser at privatisering og nedskjæring av kommunens virksomhet svært ofte gir svekket velferd for byens befolkning, og spesielt for de som trenger mest støtte fra fellesskapet. I perioden 1990 til 1995 er antall stillinghemler i Oslo kommune redusert med over 300. Kommunen har i samme periode fått flere oppgaver fra staten. Likevel har antall sjefsstillinger på Rådhuset holdt seg konstant.

I AP/SVs byrådsperiode har den kommunale privatiseringen skutt fart. Oslo Energi har blitt aksjeselskap, og driver nå sin egen politikk med oppkjøp og markedssamarbeid med andre energiverk i inn- og utland, utenfor bystyrets kontroll. AP/SV og Høyre har opphevet bystyrets kontroll med strømprisene. Tetzschners byråd satte 50% av søppelrutene ut på anbud. Gerhardsen sitt byråd opprettet Miljøtransport gjennom å skille ut søppelinnhentinga fra Renholdsverket, og legger på den måten opp til fortsatt og utvidet bruk av anbud. 75 % av alle nye barnehageplasser kommunen har fått i de siste åra, er private. Utviklinga i Oslo er ikke unik og skjer ikke tilfeldig. Gjennom en sterk

globalisering av Norges økonomi er Oslos arbeidsliv underlagt verdensøkonomien. Anbudsreglementet i EØS binder opp Oslo kommunes innkjøpspolitikk samtidig som byrådets næringspolitikk legges nær opp til EUs praksis. EU-tilpasningen og EØS-avtalen er Høyres og APs hovedstrategi for å integrere kommunal sektor i den internasjonale kapitalistiske handel. Borgerskapet i Oslo og AP har derfor drevet gjennom en offensiv omstilling av Oslos og Norges arbeidsliv, med masse-arbeidsløshet og raskt økende inntektsforskjell som resultat.

Når offentlige oppgaver blir privatisert, skal de nye eierne selvsagt ha overskudd på sine investeringer. Siden største delen av driftsutgiftene i kommunal sektor er lønninger, betyr privatisering dårligere velferdstilbud for Oslos befolkning og/eller svekka lønns- og arbeidsforhold for de ansatte.

I intensjonsavtalen inngått mellom det svenske Swebus AB og Sporveien i februar 1995, planlegges Sporveiens bussdivisjon omgjort til A/S. Swebus som normalt krever 15% avkastning på investert kapital, skal kjøpe 48% av aksjene. Hele Oslos fagbevegelse har reagert kraftig på denne avtalen fordi Sporveisledelsens sier dette er nødvendig for å møte innføringen av anbud innen offentlig kommunikasjon. Innføringen bestemmes evt. av Sporveiens nåværende eiere, Oslo kommune. Det er ikke transporttilbudet til Oslos befolkning, men arbeidsfolks lønns- og arbeidsforhold som blir satt ut på anbud.

RVs svar er å bruke samfunnets overskudd til økt satsing på kommunens velferdstilbud. RVs forslag til statsbudsjett har vist at det kan skaffes rom for en styrking av kommuner og fylker på 20 milliarder kroner. Dette vil både kunne øke sysselsettingen og gi kommunene mulighet til å løse sine velferdsoppgaver.

Aktiv næringspolitikk i kommunal regi

RV vil støtte en kommunal næringsbyråd som arbeider for lokale arbeidsplasser. Når fagforeningene tar initiativ for å opprette nye arbeidsplasser, slik det skjedde i Nydalen etter nedleggelsen av Spigerverket, vil RV kreve at Oslo kommune er en aktiv støttespiller.

RV går videre generelt imot å omregulere tomter fra industriformål til kontor eller «næringsvirksomhet», slik det ble forsøkt på Helsfyr (Brynshøgda). Næringsmiddelindustrien og andre bedrifter som produserer forbruksvarer for hjemmemarkedet må opprettholdes i Oslo. RV krever at kommunen skal arbeide for å hindre videre utflagging av verkstedindustrien.

RV vil :

- Støtte kommunale initiativ for industrireiseing i Oslo.
- Nekte omregulering av industriområder uten at det samtidig skaffes erstatningsareal.

Stans overetableringa i hotell- og restaurantbransjen

Det er flere serveringssteder for alkohol nå enn noen gang, men antall sysselsatte i næringen har gått ned. Underbetaling, lysskye kontrakter, svart kapital og elendige arbeidsforhold for de ansatte er medaljens bakside av de glitrende fasadene i en «åpen by». Fullebråk, vold og kriminalitet følger i restaurantmafiaens fotspor.

RV vil :

- Nekte kommunale bevilgninger for alle som ikke har tariffavtaler, setter seg alvorlig ut over lover og forskrifter eller skylder skatt.
- Innføre etableringskontroll for restauranter og andre skjenkesteder for å unngå overetablering.

Nei til kontraktørvirksomheten - verdige ansettelsesforhold

RV støtter kampen til de fagorganiserte i bygg- og anleggsbransjen mot kontraktørvirksomhet og useriøse firmaer. I Odda har kommunestyret bestemt at kun firmaer med tariffavtaler skal ha anledning til å utføre arbeid for kommunen. Kommunalminister Berge henviser til EØS-avtalen og sier vedtaket er ugyldig. RV krever at Oslo kommune følger Oddas eksempel for sine anbud.

Byrådet har valgt å satse på den statlige tiltakspolitikken (KAJA o.l.) for å få ut statlige støttemidler til å løse kommunale oppgaver. Som bl.a. Fellesforbundet i Oslo har påpekt fortrenger KAJA ordinære arbeidsplasser, både i offentlig og privat sektor. RV krever at Oslo kommune oppretter faste stillinger på tariffvilkår i stedet for KAJA-plasser.

RV vil :

- Hindre at firmaer uten tariffavtaler skal utføre arbeid for Oslo kommune. Kommunen må bekjempe kontraktørvirksomheten, spesielt innenfor egen byggeaktivitet.
- Arbeide for flere faste stillinger på tariffvilkår i stedet for KAJA-plasser.

Forsvar Oslo havn

Havnevirksomheten er en grunnstein i Oslos næringsliv og bidrar til å redusere miljøskadelig langtransport på vei. RV har alltid slåss for at havna skal ha tilstrekkelige arealer og ressurser til å drive moderne havnedrift. Alternative utnyttelser som fergehavn vil ikke gi mindre trafikk, og vidløftige forslag om å se på havna som et lukrativt utbyggingsområde for boligprosjekter i luksusklasse må avvises.

RV vil :

- Forsvare havna mot amputering og flytting og foreslå økt satsing på Oslo havn.
- Gå imot økonomisk tapping fra havnekassa til bykassa.
- Vedtaket om utbygginga av Fillipstad containerhavn må settes ut i livet straks. Miljøministerens ulovlige vedtak om stopp i utbyggingen må oppheves.
- Sørge for effektiv sammenknytning av sjøtransport og jernbane.

Arbeid til alle

Tilpasningen til den frie markedsøkonomien har medført at det ikke lenger finnes arbeid til alle. Regjeringen har i virkeligheten ikke lenger noen politikk for å skaffe nye arbeidsplasser. Velferdstilbudene er i ferd med å bli undergravd. I stedet konsentrerer AP-regjeringa seg om å legge forholdene til rette for storkapitalen. Salget av Freia er et godt eksempel. Profitten og sjefenes lønninger har aldri vært større i Norge, men nye arbeidsplasser uteblir.

Norge og Oslo har fortsatt en rekke uløste oppgaver, både i offentlig sektor, i industri, landbruk/fiske og ikke minst innafor miljøsektoren. En planmessig satsing ville skape flere arbeidsplasser der landet kunne sysselsette de som idag går arbeidsløse. Nye arbeidsplasser må først og fremst komme i offentlig sektor i form av ny virksomhet, i form av faste stillinger på tariffvilkår og ikke som tiltaksplasser (som f.eks. KAJA).

I det private næringslivet betyr innføring av ny teknologi og skjerpet konkurranse på markedet at antall arbeidsplasser skjæres ned sålenge det ikke finnes noen vilje til å innføre kortere arbeidsdag (6-timersdagen). Men i Oslo kommune kan en utvidelse av det eksisterende forsøket med 6-timersdag vise at dette er en realpolitisk mulighet også som del av kampen mot arbeidsløsheten. (Se også kapittel 4.)

3. Kamp mot rasisme og nazisme

Rasistiske, tildels voldelige, krefter er på offensiven. De henter inspirasjon fra nynazistiske bevegelser i mellom-Europa. Hovedinnholdet i nazismens ideologi er at noen raser er andre overlegne. Med dette utgangspunktet utryddet den tyske nazismen 6 millioner mennesker i konsentrasjonsleiere med begrunnelsen at de tilhørte en underlegen rase (jøder, slaver, sigøynere), eller at de hadde andre egenskaper som ifølge ideologien var mindreverdige (sosialister, kommunister, homoseksuelle). Nazismen er en rasistisk ideologi. Den prøver å begrunne problemer skapt av det kapitalistiske systemet med at de er skapt av personer fra andre nasjonaliteter, hudfarge eller religion.

Klimaet skjerpes p.g.a. krisa i den vestlige imperialistiske verden. Økt arbeidsløshet og gjeldskrise fører til at innvandrere og flyktninger framstilles som en trussel på arbeids- og boligmarkedet. Misnøyen med politikere og frustrasjonen over dagens økonomiske system utnyttes kynisk av nazistiske krefter, spesielt overfor ungdommen. Det er mulig at rasistene kommer inn i bystyret i Oslo ved valget 1995. RV vil stå sammen med de kreftene som kjemper mot nazivolden.

RV er prinsipielt for fri innvandring. Innvandring skyldes krig, økonomisk kaos og sosial nød. Dette vil vedvare sålenge det økonomiske gapet mellom det rike nord og det fattige sør fortsetter. Det nytter derfor ikke å tro at en kan «stenge grensene». Det fører i såfall til opphoping av flyktninger i allerede svært fattige land. Utfordringa ligger i stedet i hvordan Norge kan legge forholdene til rette for i praksis å kunne ta imot vår andel av verdens emigranter slik andre land tok inn emigranter fra Norge i en annen tid.

Et innvandringsvennlig samfunn

RV slåss for at Norge skal bli et flerkulturelt samfunn som bygger på

prinsippet om likestilling og likeverd både for individ og grupper. Dette krever innsats på en lang rekke områder. Arbeidsplassmulighetene vil være det viktigste enkelt-elementet.

Ettersom tradisjonell norsk arbeidsmarkedspolitik har vært å tilby innvandrere lavtlønte jobber uten krav til fagutdanning, stiller mange innvandrere med handicap overfor omstillingsprosessen i norsk industri og næringsliv forøvrig. Arbeidsløsheten er mye høyere blant innvandrere enn nordmenn, i Oslo ligger den for alle aldersgrupper over 20%.

RV vil kjempe for at innvandrerne får spesiell opplæring og utdanning i arbeidslivet slik at de kan delta i omstillinga på lik linje med norske arbeidstakere. Norsk-opplæringen må styrkes vesentlig. RV går inn for en nivå-relatert undervisning som tar utgangspunkt i den enkeltes faktiske kunnskaper.

RV vil arbeide for at Oslo kommune skal utarbeide en handlingsplan for bedre bruk av innvandrernes kompetanse og rekruttering av innvandrere til offentlig sektor. Målet er at innvandrere i offentlige stillinger i kommunen avspeiler andelen innvandrere i befolkningen. RV vil arbeide for at handlingsplanen utarbeides i samarbeid med innvandrerne sjøl og fagbevegelsen.

Spesielle hensyn må vies innvandrerkvinnene. RV vil arbeide for nettverksorganisering i nærmiljøet som inkluderer opplæring i norsk språk og kulturformidling.

RV vil videre arbeide for:

- Like innreiseregler for alle, uavhengig av hudfarge, nasjonalitet, EØS-tilknytning el.
- Fulle statsborgerrettigheter for innvandrere. Rett til familie-gjenforening.

- Rask saksbehandling i asylsaker. Nei til uverdige mottaksforhold.
- Tilbud om plass i skole- og arbeidsliv i forhold til innvandrernes og asylsøkernes bakgrunn og kompetanse. Innvandrerungdom har store vansker med å få lærlingeplass. RV vil at skoleverket skal ha ansvaret for dette.
- Opprustning av skolene og barnehagene og en boligstandard som eliminerer det ghettostemplet som anvendes på bydeler med mange innvandrere. Nei til bussing.
- En kommunal handlingsplan for bekjempelse av rasisme og diskriminering i alle former. Straffelovens bestemmelser mot rasisme må anvendes.
- Utbygging av kommunal råd- og veiledningstjeneste for innvandrere og flyktninger.

RV støtter kampen til den antirasistiske bevegelsen. Spesielt er det viktig å tilbakevise alle forsøk på infiltrasjon i skolemiljøene fra de nynazistiske gruppene. Forbudet mot nazistisk propaganda må håndheves også av skolemyndighetene. Alle skal føle seg trygge når de beveger seg i byen.

Statens svært restriktive flyktninge- og innvandringspolitikk retter seg direkte mot alle innvandrere med en annen hudfarge enn den hvite. Det er dette RV betegner som statlig rasisme, som igjen skaper grobunn for hverdagsrasismen.

4. Kvinnefrigjøring

Kvinnefrigjøring betyr at samfunnet organiseres etter kvinners og ikke etter kapitalens behov, og ikke slik at menn kan utnytte kvinner.

Det betyr at kvinner er økonomisk sjølstendige, at omsorgsoppgaver er samfunnsansvar, at samliv og personlig omsorg både mellom voksne og mellom barn og voksne hviler på kjærlighet og respekt, ikke på undertrykking og økonomiske forpliktelser. Det betyr lik rett til arbeid og utfoldelse for kvinner og menn, og et samfunn der seksuell og ideologisk undertrykking av kvinner er nedkjempet.

Et viktig kvinnekrav er gjennomføring av 6 timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon fordi:

- 6-timersdagen åpner for et hverdagsliv som gjør det lettere å kombinere full jobb med omsorgsansvar og enda gir rom for fritid. Nær halvparten av alle yrkesaktive kvinner arbeider idag deltid for å få hverdagen til å gå rundt.
- 6 timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon betyr mer økonomisk sjølstendighet for mange kvinner, i og med at mange av de som nå arbeider deltid vil kunne arbeide full tid.
- 6 timers normalarbeidsdag vil også gi et bedre grunnlag for deling av omsorgsansvar og -oppgaver mellom kvinner og menn fordi kvinner og menn vil få mer lik arbeidstid og dermed også mer lik fritid.

RV krever at forsøket med 6-timersdag fortsetter og utvides til å omfatte både kvinne- og mannsarbeidsplasser. På grunnlag av erfaringene utarbeides en plan for gjennomføring av 6-timersdag med full lønnskompensasjon i kommunen.

Økonomisk sjølstendighet er en forutsetning for kvinnefrigjøring. Svært mange kvinner har ei lønn det ikke er mulig å leve av. For å rette opp dette, må en både heve de laveste lønningene, og få vekk den forskjellen det stort sett er mellom «kvinnelønn» og «mannslønn» i tilnærma like stillinger, dvs gjennomføre det gamle kravet om lik lønn for arbeid av lik verdi.

RV krever at kommunen gjør lønnstrinn 17 (p.t. 161.000) til minstelønn i kommunale stillinger, dvs. at alle stillinger på lavere lønnstrinn blir heva til dette nivået. RV krever at kommunen tar konkrete skritt i retning av likelønn gjennom særlige tillegg til kvinnedominerte grupper under tariffoppgjørene. RV krever at det blir laget en plan for gjennomføring av reell likelønn i kommunen i løpet av perioden.

RV krever at kampen mot prostitusjon og seksualisert vold blir trappa opp i Oslo. En stadig økende mengde bordeller (i mer eller mindre tildekka form), fri flyt av porno i blad og video og mer og mindre «oppfinnsomme» profitører i restaurantbransjen som stadig tøyser grensene for hva de kan kreve av de ansatte og hva de kan «tilby» kundene viser tydelig kvinners status som vare i vårt samfunn. RV krever at kommunen bruker de midlene som er tilgjengelige for å stanse slik virksomhet.

Det betyr bl.a. :

- Å øke antallet uanmeldte hygieneinspeksjoner med hjemmel i hygieneforskriftene.
- Å bruke hallikparagrafen mot gårdeiere som leier ut til bordeller.
- Å bruke ligningsloven overfor de som driver massasjeinstituttene.

I arbeidet med å følge opp «Handlingsplan for tiltak mot vold, seksualisert vold og prostitusjon» må kommunen aktivt samarbeide med

kvinneorganisasjonene og andre interesseorganisasjoner som har kunnskap og erfaringer på feltet.

Kommunen må stille krav til politiet om å prioritere kampen mot porno og prostitusjon i byen (f.eks. ved å følge opp anmeldelser av bordeller og porno-omsetning og ved drive egen etterforskning på dette feltet).

Kommunen må øke kontrollen med skjenkebevillingene. RV vil arbeide for at alkoholloven blir endra slik at restauranter som driver med striptease, misseshow og lignende useriøs virksomhet (f.eks. kombinasjon av servering og stripping) kan miste skjenkebevillingen.

Kommunen må dekke alle utgifter til krisesentrene. Kommunen må sikre permanent drift av voldtektsmottaket og Alternativ til vold.

5. Millionene til Østkanten - skattlegg de rike

Gjennom den skandaløse måten byfornyelsen blei drevet på, og gjennom store prestisjebygg som Oslo Spektrum, pådro kommunen seg en rekordgjeld i Høyres periode. Samtidig førte Brundtlandsregjeringas politikk til krise i hele landets økonomi, med rekordhøy arbeidsløshet. Denne rammet spesielt hardt i Oslo øst. Lavere skatteinngang og en hardhendt statlig innstramming av kommuneøkonomien førte til en akutt krise i Oslo kommunes økonomi. Tetzschners byråd svarte med omfattende nedskjæringer og privatisering. AP/SV-byrådet har fortsatt denne linja. Dette har berget kommuneøkonomien, men har gjort at arbeidsløsheten i Oslo har blitt verre og mer langvarig enn i landet elles, de sosiale problemene har blitt større og kommunen gir spesielt innbyggerne i Oslo øst dårligere tjenester på mange områder.

RV var konsekvente motstandere av prestisjeprosjektene, og avslørte skandalene i byfornyelsen. Vi har også gått kraftig imot de kommunale

nedskjæringene. Kommunens dårlige økonomi kan ikke være god nok grunn til å legge ned sjukehus, skoler, osv.

RV arbeider for :

- Økte overføringer fra staten til kommunene. Bystyret bør diskutere aksjonsformer for å presse staten til å hjelpe hele kommunesektoren med gjeldssanering.
- Skattlegg den rike overklassen. Skatteplikt ved aksjeutbytte og gevinst ved aksjesalg. Toppskatt på kapitalinntekt og skattemessig overskudd av næringsvirksomhet.
- Svartelisting av konkursbaroner og all økonomisk kriminalitet.

Kremen av norsk storfinans og overklasse bor i hovedstaden. De lever luksuriøst ved hjelp av firmakonti og alskens fradragsregler. RV går inn for at disse personene skattlegges i henhold til sin virkelige skatteevne.

Gardemobanen i tunnel gjennom Gamlebyen

Det viktigste er at det raskt blir fattet bindende stortingsvedtak om at Gardemobanen blir lagt i tunnel gjennom Gamlebyen. Finansieringa må ikke være avhengig av NSBs budsjetter, men må sees på som en samfunnsmessig miljøinvestering. Planleggingsarbeidet må starte umiddelbart slik at NSB ikke tyr til midlertidige løsninger.

RV krever :

- Bindende stortingsvedtak om å legge Gardemobanen i tunnel gjennom Gamlebyen.

Særtiltak i Oslo Øst

Mens rikdommene hoper seg opp vest i byen, forverres levevilkårene

for folk flest på østkanten. Utjevning av levevilkårsforskjeller har vært honnørord fra mange politikere i lang tid, men i praksis skjer det ingen ting. Sterke pressgrupper i Oslo Vest får ofte gjennomslag og støtte hos politikere og myndigheter, mens folk i Oslo Øst blir oversett. RV mener at staten må sette inn konkrete særtiltak i Oslo Øst. Nye arbeidsplasser må lokaliseres her. Til dette trengs det langt større midler enn de symbolske 30 millionene Stortinget bevilget høsten 1994. Det holder ikke med en park her og en busk der.

Å satse på utjevning av levekår betyr også å satse på barn og unges oppvekstvilkår. I Oslo Øst er mange barn og unge av utenlandsk opprinnelse. Det krever særskilte tiltak. Gratis barnehageplasser til alle barn i områder hvor store deler av barnegruppen er av utenlandsk opprinnelse er et tiltak som kan gjennomføres nå. På samme måte blir det viktig å gjøre skolene bedre. Færre elever pr. lærer, bedre utstyr er i tillegg til gjenninnføring av morsmålsundervisning viktige virkemidler.

RV krever :

- Økte statlige bevilgninger til østkanten.
- Full barnehagedekning, først i Oslo øst. Prioritering av skoleoppussing.
- Operaen og andre nye kulturinstitusjoner til østkanten.
- Statlige og kommunale bomiljøtiltak i de gamle boligområdene i indre by trappes opp.
- Økt satsing på Miljøbyen Gamle Oslo. Statlig finansiering må økes. Aktiv deltagelse fra beboerforeningene må sikres.

Hele byen skjemmes for tiden av visuell forsøpling med prangende reklame, støvete og skitne veier og bygninger osv. I skiltjungelen forsvinner gate- og veinavn.

RV arbeider for:

- Opprydding og rengjøring av alle offentlige bygg og anlegg, tilsvarende pålegg for private gårdeiere.
- Strammere regler for bruk av reklameskilt/plakater osv.
- Bedre skilting av gater og veier.
- Snørydding skal gi snø- og isfrie gater i både indre og ytre by.

6. Et liv i verdighet - RVs helse- og sosialpolitikk

Velferdsstaten slik den er utviklet i Skandinavia er et resultat av arbeiderklassens kamp og av den lange oppgangsperioden etter krigen. Den norske velferdsstaten har mange svakheter. Det merker særlig eneforsørgere, langtidsledige, minstepensjonister og folk som må gå på sosialkontoret. Men velferdsstaten er likevel verd å forsvare. Grunnprinsippet er at velferdsordningene skal være basert på rettigheter og ikke være behovsprøvet. Rettighetene skal være for alle, uavhengig av tilknytning til arbeidslivet. Velferdsordningene skal føre til større likhet og finansieres over skatteseddelen.

Idag blir disse prinsippene systematisk utfordret, både av Arbeiderpartiet og de borgerlige partiene. Nå snakker en om «treffsikkerhet, arbeidslinje, valgfrihet, nødvendig innsparing» osv. Velferdsstaten undergraves.

Rød Valgallianses helse- og sosialpolitikk baserer seg derimot på prinsippet om at alle skal leve et liv i verdighet, uavhengig av forskjell i inntekt eller fysisk/ psykisk sykdom eller funksjonshemming.

Omsorg, ikke oppbevaring av eldre

Kommunen har skåret ned i eldreomsorgen og helsevesenet og innført prising av helse- tjenester for å spare penger. Dette skaper umenneskelige systemer og disse systemene får ofte meningsløse konsekvenser. I Oslo må bydelene betale for eldre «ferdigbehandlede» pasienter på sjukehus. Dette blir så dyrt at bydelene skriver ut pasientene før de er friske nok til å flyttes. I mange bydeler er veien om et sjukehusopphold den eneste måten å få plass på sjukehjemmet. Sparetiltaket «prising» tvinger dessuten fram byråkratiske systemer som er kostbare og som stjeler ressurser fra førstelinjetjenesten.

Praksisen med kjøp og salg av sjukehjemsplasser mellom bydelene i Oslo virker fordyrende på hele systemet. Det koster mer å kjøpe plass utenfor bydelen enn i egen bydel. Derfor tjener noen bydeler på å selge plasser, og la egne innbyggere vente, mens andre bydeler nekter sine innbyggere å få plass på et hjem som ligger i en «fremmed» bydel selv om f.eks. pasientens familie bor der.

RV vil slåss mot denne uverdige behandling av våre eldre. Vi er for en kraftig utbygging av hjemmehjelp, hjemmesjukepleie og sjukehjem slik at det dekker behovet. Kvaliteten må økes tilsvarende slik at vi kan få en virkelig eldreomsorg og ikke bare en oppbevaring slik mange eldre opplever idag.

I Oslo lever mange omsorgstrengende gamle mennesker under uverdige forhold. Særlig i de indre bydelene er ventelistene til sjukehjem lange og det er store udekkede behov for hjemmehjelp og hjemmesjukepleie. Terskelen for å være hjelpeløs nok og sjuk nok til å få plass på sjukehjemmet eller hjelp hjemme, blir stadig høyere. De eldste drabantbyene i Oslo Øst vil snart være i samme situasjon som indre by. Fortsatt legger noen bydeler ned sjukehjemsplasser selv om ventelistene i andre bydeler er lange.

RV krever :

- Vekk med de uverdige sjukehjemskøene. Alle som søker må få plass.
- Standard og bemanning på sjukehjemmene må styrkes.
- Enerom til alle som har behov for det på sjukehjemmene.
- Utbygging av omsorgsboliger.
- Syrking av hjemmetjenestene.

Sjukehusene

Også i AP/SVs byrådsperiode har budsjettreduksjoner og rene nedleggelse gått hardt utover helsetilbudet i Oslo. Dette rammer særlig dem som ikke har råd til å kjøpe seg private helsetjenester. Antall sengeplasser har blitt kraftig redusert, og uansvarlig lave budsjetter har ført til at bare øyeblikkelig hjelp og garantipasienter blir prioritert. Mange andre med alvorlige og plagsomme lidelser opplever å ikke engang bli satt opp på venteliste. Kravet om lønnsomhet og inntjening fører bl.a. til at mange pasienter skrives ut altfor tidlig og alvorlig sjuke blir korridorpasienter. Et av RVs viktigste krav i perioden blir derfor å slåss for sjukehusbudsjetter som kan gi befolkningen et forsvarlig og godt helsetilbud. Nedbygging av de offentlige sjukehusene øker presset på det offentlige for å godkjenne og kjøpe plasser på private sjukehus og institusjoner.

RV berget Lovisenberg sjukehus fra nedlegging gjennom å inngå en avtale med AP/SV om økt eiendomsskatt for dyre boliger og næringseiendommer. Vi sørget for en vesentlig økning i sjukehusbudsjettene gjennom å stå fast på kritikken av helsebyråden sommeren 1994 da byrådet gikk av. RV vil slåss videre for økte sjukehusbudsjetter.

RV arbeider for :

- Gjennåpning av alle stengte poster og avdelinger ved Oslo-sjukehusene
- Ikke-medisinske oppgaver ved sjukehusene, som f.eks. renhold, skal fortsatt være en kommunal oppgave.
- RV går imot alle former for privatisering av helsetjenestene.
- Flere faste stillinger på sjukehusene.

Primærhelsetjenesten

Det har i siste bystyreperiode foregått en stille reform med privatisering av bydelshelsetjenesten. Dette vil føre til nedprioritering av det forebyggende helsearbeid. Det blir vanskeligere for kommunen å foreta helsepolitiske prioriteringer. De grupper som tar lang tid hos legen blir fort nedprioritert, da den enkelte lege tjener mer penger desto flere pasienter vedkommende behandler. Bruken av egenandeler er en skatt på sjukdom. RV vil derfor sloss mot bruken av egenandeler både i kommunen og på stortinget.

RV arbeider for :

- Gjennopprettelse og styrking av den kommunale helsetjenesten.
- Fjerning av egenandelene på blåresepter, legevaktbesøk og vanlige legebesøk.

Psykiatrien

Psykiatriplanen som Oslo kommune har vedtatt innebærer en nedbygging av de store psykiatriske institusjonene. Målsettinga med planen er å gi de psykiatriske pasientene et bedre tilbud og samme rettigheter som resten av befolkningen, der de bor. RV støtter intensjonen bak psykiatriplanen.

Men det koster både penger og menneskelige ressurser å gi et bedre tilbud. Dette gjelder særlig for langtidspatientene. Det er bygget ned for mange sengeplasser uten at andre lokale tilbud er etablert. Dette har bl.a. ført til at åndsfriske gamle må dele rom med pasienter med akutte psykiatriske lidelser. Mange alvorlig syke pasienter havner i en skvis uten behandlings- eller oppfølgingstilbud. De distriktskykiatriske klinikkene må styrkes. Det må bygges/etableres varig vernede boliger til de som trenger det. Det må være nok sengeplasser, både til akutt og lengre tids behandling. Alle nye oppgaver som overføres til bydelene,

som for eks. alderspsykiatri og ansvaret for psykiatriske langtidspasienter, må følges av både økonomiske og menneskelige ressurser.

Rusmisbruk

Det må bygges tilstrekkelig med behandlingsplasser og ettervernstilbud for rusmisbrukere. Tilbudet for rusmisbrukere skal være et lavterskeltilbud. Alt snakk om narkotikaproblemet forblir prat så lenge det ikke finnes tilstrekkelige tilbud på avrusning og behandling. En av de store samfunnsoppgavene er imidlertid å hindre at unge starter opp med et rusmisbruk.

Et verdig liv for funksjonshemmede

Regjeringens handlingsplan for funksjonshemmede har som målsetting full likestilling og deltaking for alle funksjonshemmede. Planen peker på at sektorer og forvaltningsnivåer må samarbeide om å skape tilgjengelighet i vid forstand i vårt samfunn. I praksis blir slike ideelle målsettinger sabotert. Oslo kommunes utkast til tilsvarende handlingsplan handler f.eks. bare om avgrensede tiltak som de mener kommunen har ansvar for. RV vil derfor pålegge kommunens planleggingssektor å bedre tilgjengeligheten og boligforsyningen.

Boliger for vanskeligstilte er i lov om sosiale tjenester også definert som tilrettelagte boliger for funksjonshemmede som ikke kan finne dette ved egen hjelp. Prinsippet i denne loven er at enhver har krav på individuell behandling og individuelt tilrettelagte tiltak. Det er kommunens ansvar å hjelpe, men dette har ikke trengt igjennom hos byrådet og i bydelsadministrasjonene. Oslo kommunes handlingsplan innfører tvertimot en gradering av funksjonshemmede etter hjelpebehov, og foreslår at de med størst behov skal skaffes samlokaliserte omsorgsboliger. Hensynet til rasjonell tjenesteproduksjon for kommunen går her foran retten til å velge bolig og hvem en vil bo sammen med.

Desentraliseringa har rammet funksjonshemmede hardt. Det skyldes ikke bare at kommunen har fått et beslutningsnivå ekstra (bydelene) og større muligheter for ansvarsfraskrivelse. Ulikheter mellom bydelene gjør det vanskelig å flytte fra en bydel der en har oppnådd en noenlunde rimelig hjelpeordning, og prisforskjellene gjør det vanskelig å bosette seg der en «hører hjemme». De enkelte bydelene makter ikke å påta seg omsorg og hjelp til de mest kostnadskrevende brukerne.

RV krever :

- At funksjonshemmede gis skikkelige valgmuligheter til å etablere seg i selvstendige boliger, uavhengig av hjelpebehovet.
- Alle «yngre» funksjonshemmede i sjukehjem må gis et verdig tilbud.

Bydelene har ikke innflytelse i plan og byggesaker, og administrasjonen tar ikke initiativer til mer prinsipielle retningslinjer for planlegging i bydelen. Ett hederlig unntak er Bydel Gamle Oslo som har arkitekt tilknyttet administrasjonen. Alle bydeler må gjennomføre et tilgjengelighetsprosjekt. Både bygningsetat, skjenkebevillingskontoret og andre offentlige instanser må legge vekt på tilrettelegging for alle ved bruksendringer som gjelder butikker, restauranter, kontorer, kinoer og andre kulturinstitusjoner som skal være tilgjengelig for almenheten.

RV vil arbeide for at :

- Nybygg, bruksendringer og større ombygginger følger byggeforskriftenes krav til tilgjengelighet.
- Funksjonshemmede i bydelen får medvirkningsmuligheter gjennom lokale råd for funksjonshemmede, ombud eller lignende, og at alle relevante prosjekter (bygg, kultur samferdsel) utredes med hensyn til brukbarhet for funksjonshemmede.

- Alle bydeler skal foreta kartlegging av barnehager, skolefritidsordninger og andre dagtilbud med hensyn til tilgjengelighet og brukbarhet, samt en kartlegging av mulige brukere som ikke har fått noe tilbud eller ikke kan benytte ordningene p.g.a. manglende tilrettelegging og bemanning.
- TT-tjenester for alle som har behov for det. Egenandelen settes lik Sporveiens enkeltbillettpris, og det må gis mulighet til måneds- og halvårskort.
- Ordningen med friplass for funksjonshemmede barn i barnehager gjeninnføres.
- Ingen egenandeler på hjemmetjenester for funksjonshemmede.
- Oslo kommune må praktisere parkeringsbestemmelsene for forflytningshemmede på en slik måte at alle de som trenger det sikres parkeringstillatelse.

Avskaff fattigdommen

RV er mot at folk skal være avhengig av å gå på sosialkontoret og tigge og ydmyke seg for hver krone. Sosialhjelpsatsene ligger langt under rimelige krav til levestandard. Tillegget for barn mellom 16 og 18 år må dekke faktiske utgifter. Ordningen med egne lave satser for hjemmeværende ungdom over 18 år må bort. RV vil slåss for at sosialhjelpssatsene skal økes til et nivå som sikrer alle en forsvarlig levestandard.

I 1994 beslagla Oslo kommune alle tilbakebetalte skattepenger fra folk som hadde mottatt sosialhjelp i løpet av 1993. Etter et forslag fra RV på Stortinget er loven blitt endret slik at kommunen ikke lenger har rett til å konfiskere sosialhjelpsmottakernes skattepenger. Kommunen tilranet seg en inntekt på 35 millioner kroner fra de aller fattigste i byen. For å få kloa i disse pengene raskt og effektivt brøt kommunen reglene for taushetsplikt og forsvarlig saksbehandling. RV har politianmeldt de

ansvarlige i Oslo kommune og krever at alle som fikk inndratt skattepenger i 1994 skal få pengene tilbakebetalt.

At den såkalte konfiskasjonsparagrafen i lov om sosiale tjenester har blitt fjernet, er bare et lite skritt på veien til å få slutt på overgrep og vilkårlig praksis på sosialkontorene. Fortsatt vil det være sånn at folk kan bli nektet sosialhjelp hvis de har fått igjen småbeløp på skatten eller feriepenger. Fortsatt vil folk kunne bli tvunget til å selge en gammel bil som de er helt avhengig av, eller selge leiligheten med store tap før de kan få sosialhjelp. RV kjenner til mange eksempler på sånn praksis fra sosialkontorene. I bystyret vil vi slåss for å få slutt på denne uverdige behandlinga av folk som er i vanskeligheter.

Oslos sosialhjelpstjenester er beregnet for et antall på 30 000 klienter. I dag er tallet ca 45 000. I tillegg kommer ca. 2000 barnevernsklienter. I enkelte bydeler er 20-25% av befolkningen avhengig av sosialhjelp i en eller annen form. Mange eneforsørgere som mottar overgangsstønad er avhengig av supplerende sosialhjelp. Det sier seg selv at dette systemet må bryte sammen.

RV krever :

- Kommunen må etablere og legge til rette for flere arbeidsplasser i egen regi og i privat sektor, slik at folk slipper å hente sitt utkomme på sosialkontorene.
- Sosialhjelpsatsene må økes slik at alle er sikret en rimelig levestandard.
- Bedre bemanning slik at sosialarbeidere får bedre anledning til å jobbe med sosialfaglig arbeid.
- Kommunen må ha en boligpolitikk som gir de bostedsløse en anstendig bolig. Sett istand de tomme kommunale boligene, istedet for å innlosjere bostedsløse på hospits.

- Utvid trygderettighetene og øk minstepensjonene slik at arbeidsledige, eneforsørgere og minstepensjonister slipper å gå den tunge veien til sosialkontoret.

Mange som blir avhengige av offentlige stønader opplever at de blir kasteballer mellom en rekke offentlige kontorer. RV støtter derfor kravet om et eget trygdeombud eller rettferdighetsombud som kan hjelpe folk gjennom det umenneskelige byråkratiet. Et rettferdighetsombud skal ha til oppgave å gi informasjon om rettigheter og gi råd og veiledning til brukere som er i tvil om hvordan de skal nå fram med sine krav.

Stans alkoholprofittørene

Sålenge restauranteierne har nærmest fri adgang til å åpne nye skjenkesteder i Oslo, vil det ikke være mulig å gjøre noe med rus- og voldsproblemene. Alle undersøkelser viser også at tilgjengelighet på alkohol er inngangsbilletten til narkotiske stoffer for ungdommen.

Kriminaliteten og volden i Oslo øker. Mye av dette skyldes at mange unge føler at de ikke har noen framtidsutsikter p.g.a. den skyhøye arbeidsløsheten. En del vold er rasistisk motivert, men hovedparten skyldes aggresjon som får fritt spillerom under påvirkning av rusmidler. Resultatet er alvorlige helsemessige og sosiale problemer.

Antall skjenkesteder har i siste bystyreperiode økt dramatisk. I forhold til antall innbyggere, er Oslo den byen i Europa med flest skjenkesteder. RV vil i neste periode arbeide for å få skjenkestedene under kontroll, både med hensyn til antall, beliggenhet og arbeidsmiljø.

RV krever :

- Nekte skjenkebevilgninger for bedrifter som ikke har tariffavtaler eller skylder skatt.

- Innføre etableringskontroll for restauranter og andre skjenkesteder for å unngå overetablering.
- Bydelene må være suverene når det gjelder antall skjenkebevillinger.
- Forsvar skjenkeringen.
- Strengere kontroll. Inndragning av skjenkebevilling ved brudd på bestemmelsene.
- Flere rusfrie fritidstilbud for ungdom.

7. Kultur og idrett for folk i Oslo

Byens myndigheter har i lang tid vært opptatt av å profilere Oslo som en attraktiv hovedstad for næringslivsfolk fra hele verden. De viser til en rekke kultur- og idrettstilbud som finnes, den storslagne naturen rundt Oslo osv. Men vanlige Oslofolks behov settes til side. Vi trenger ingen «utstillingsvinduer». Det vi trenger er kultur-, idretts- og fritidstilbud som fungerer i forhold til våre behov, utfra hvor i byen vi bor og hvor vi jobber.

RV arbeider for et rikt og variert kulturliv der ulike kunstarter, stilretninger og kulturer, med både profesjonelle utøvere og et bredt folkelig kulturliv stimuleres. RV legger særlig vekt på å støtte tiltak som stimulerer og får fram arbeider-, kvinne- og innvandrerkultur.

Dette er viktig ikke minst i landets hovedstad der kulturlivet forflates av kommersialisering og amerikanisering. Det offentlige må legge forholdene til rette for kulturen gjennom at den bl.a. får en større plass i skoleverket, bygging av kulturbygg og rimelig utleie av lokaler til frivillig kulturaktivitet, offentlig støtte til både profesjonell- og amatørvirksomhet, og subsidiering av priser.

I en rekke bydeler er det mangel på trenings- og øvelseslokaler, forsamlingsaler ol. I den grad dette finnes har det gjerne tilknytning til kommersielle interesser, f.eks. kjøpesentra. RV går inn for at det i tilknytning til naturlige administrative eller handelsmessige sentra i bydelene bygges offentlige kulturhus som kan dekke slike behov uavhengig av profittinteresser.

RV krever :

- Fortsatt kommunal kinodrift;
- Gratis adgang til museer og gallerier, rimeligere teaterbilletter;
- Økt kommunal støtte til de frie teatergruppene;
- Lavere priser på offentlige bad;
- Gjenoppbygg utlånsstasjonene til Deichmanske Bibliotek. Bok og media-budsjettet økes til 25 kr. pr. innbygger. Ny filial bygges ved boligområdene på Skøyen. Opprettelse av «datatorg» på hovedbiblioteket.
- Kommunen skal ikke finansiere statskirken. Gratis bruk av Rådhuset ved borgerlig konfirmasjon og navnefest.
- Utbygging av lokale idretts- og friluftslivsanlegg prioriteres for store sentralanlegg.

8. Ungdom er framtida

Etter RVs syn er det et offentlig ansvar å legge forholdene til rette med utdanning, jobbmuligheter og skikkelige fritidstilbud for ungdom. Ungdom er ikke en utgift, men en stor ressurs som representerer framtida.

I dag prøver politikerne å løpe fra ansvaret, og de gjør ungdommen til syndebukker. Ungdom som tar til motmæle, møtes med politiaksjoner. RV tar avstand fra og fordømmer slik opptreden fra myndighetene. RV forsvarer leieavtalen for Blitz-huset.

Ungdom blir kriminalisert og framstilt som en byrde, som f. eks. i «game over»- og taggerhue-kampanjene. Innvandrerungdommen får mye av skylda for gjengdannelser, vold, dårlig læremiljø i skolen, kriminalitet osv. Politikerne kunne ha forebygget mange av disse problemene ved å prioritere ungdom. RV krever at ytterlig ressurser tilføres skoler, ungdomsklubber, idrett og andre fritidstilbud. RV støtter krav fra ungdomsmiljøer om selvstyrte ungdomshus og at kommunen bevilger penger til disse. RV vil kreve at alle bydelene får plikt til å drive ungdoms- og fritidsklubber med gratis tilbud og kvalifisert personale.

Ungdomsarbeidsløsheten er altfor høy, spesielt for innvandrerungdom. Istedentfor forskjellige arbeidstiltak, som f.eks. KAJA, ofte på dårlig lønn, krever RV arbeid på tariff for alle, også ungdom.

RV krever også flere billige kommunale leiligheter til ungdom.

9. Utdanning til meningsfylt arbeid

Kunnskap er en kilde til makt. Adgang til kunnskap er derfor viktig for å kunne utnytte og påvirke det samfunnet vi lever i. Lik rett til utdanning er en av forutsetningene for et demokratisk samfunn.

Gratis barnehage til alle barn

RV mener at alle barn har rett til barnehageplass, og at det er et samfunnsmessig ansvar å sørge for et godt barnehage tilbud for alle barn. Barnehagen bør være gratis. Prisen er avgjørende for om alle barn skal kunne nyte godt av barnehage tilbudet uavhengig av om foreldrene har lønnet arbeid. Samtidig er barnehage tilbudet et vilkår for at mange kvinner skal kunne ta lønnet arbeid.

RV stemte mot Stortingets vedtak om å innføre skoleplikt for 6-åringene. RV mener 6-åringene skal være i barnehagen.

I Oslo trengs ei kraftig utbygging på barnehagesektoren. Dekningen er fortsatt under 50%. Av Oslos 44.000 barn i alderen 0-6 år har 26% kommunal og 23% privat barnehageplass. Av de 2200 plassene som er kommet til i AP/SV-byrådets tid er om lag 75% private. Undersøkelser viser at foreldre foretrekker kommunale barnehager. Mange barn får aldri barnehageplass.

RV krever :

- Bydelene må få utvida rammer slik at nye kommunale barnehager kan bygges. Målsettinga må være et godt barnehage tilbud for alle barn fra 6 måneder. De gamle bemannings- og arealnormene må gjeninnføres.

- Utvida åpningstid slik at det også blir et tilbud for foreldre som arbeider skift.
- Barnehager skal være gratis. RV vil igjen fremme forslag om en nedtrappingsplan for barnehageprisene.
- Kristen formålsparagraf i barnehagene må avskaffes.

Et godt barnehagetilbud er særlig viktig for barn med annet morsmål enn norsk.

RV krever :

- Barn uten norskkunnskaper må få prioritert plass.
- Bystyret må gjøre bindende vedtak om at det skal være tospråklige assistenter i barnehager der det er tospråklige barn.

Døve og hørselshemmede barn er avhengige av et fullverdig tilbud med tegnspråk og norsk opplæring for å få et språk. RV går imot «normalisering» av spesialbarnehager så lenge dette gir et dårligere tilbud til barna.

RV krever :

- Tilbakeføring av Voldsløkka barnehage for døve og hørselshemmede til skolesjefen.
- Døve og hørselshemmede barn må garanteres en fullverdig språk-opplæring i tegnspråkmiljø.

Grunnskolen og videregående skole i Oslo

RV mener det er viktig å slå ring rundt enhetsskolen. Det handler om alle barn og ungdoms rett til utdanning, uansett hvor i landet eller i hvilken bydel de bor, uansett hvor mye foreldrene tjener, hvilken skole

og klasse de går i, hvilken nasjonalitet eller hvilket kjønn de har. All skolegang må være gratis.

RV gikk mot Arbeiderpartiets og SVs forslag om å overføre ansvaret for skolen til bydelene og vil motsette seg alle nye forsøk på presse gjennom dette forslaget. Skole til bydel vil øke forskjellen mellom skolene og true retten til lik utdanning. Vi står sammen med Lærerlaget og de andre lærerorganisasjonene mot dette forsøket på ansvarsfraskrivelse og innsparring fra AP/SV-byrådet. RV er også mot ordninga med såkalte sjølstyrte skoler som nå er innført, og vil arbeide for å avskaffe dette systemet. Sjølstyrte skoler er et skritt på veien mot skole til bydel. Erfaringene med ordninga til nå viser klart at dette er et sparetiltak som fører til større ulikhet i både undervisninga for elevene og i arbeidsforholda for lærere og andre ansatte.

På 80-tallet ble mange grunnskoler i Oslo nedlagt for å spare penger. Høyre fikk støtte fra Arbeiderpartiet i nesten alle nedleggingssaker mot kraftige protester fra lærere, foreldre og andre i lokalmiljøet. Alt den gangen var det klart for alle som ville se, at økende barnetall, 6-åringene inn i skolen, flere integrerte elever, flere tospråklige elever, behov for mer plass til skolefritidsordninger og behov for arbeidsplasser for lærerne ville kreve flere skoleplasser, ikke færre. Både i skolestyret, i bystyret og først og fremst i lokale aksjonsgrupper deltok RV aktivt i kampen mot skolenedleggelsene. Nå viser det seg at alle som protesterte mot skolenedleggelsene fikk mer enn rett. Oslo kommune har måttet lage en egen skolebehovsplan som både omfatter gjenåpning av nedlagte skoler og nybygging.

RV vil stille følgende hovedkrav til skolebehovsplanen:

- Ingen mammutskoler! Følg grunnskolelovens bestemmelse om at skoler ikke bør ha mer enn 450 elever.

- Følg rådene fra foreldre, lærere og lokalmiljøene når det gjelder inntaksområder og nye skolestrukturer.
- Gjenåpning av nedlagte skoler og mesteparten av nødvendig nybygging må gjennomføres før 1997. Hvis dette ikke er mulig, må Oslo kommune kreve at Reform-97 (6 åringer inn i skolen) vurderes på nytt og som et minimumskrav blir utsatt til kommunen kan skaffe tilstrekkelig skoleplass.
- Kommuneøkonomien og hastverk med gjennomføringa må ikke åpne for reduserte krav til arealnormer og standard. Kommunen må kreve at staten dekker merutgiftene ved reform-97 og andre pålagte reformer.

Rød Valgallianse er imot eliteskoler for den rike overklassen og religiøse grupper og er derfor mot alle private skoler. RV går inn for at det skal gis tillatelse til opprettelse av en muslimsk folkehøyskole, siden disse er frivillige og ikke en del av grunnskolen eller videregående skole.

Oslo er den kommunen i landet som har flest innvandrerelever. Nærmere 40% av elevgruppa bor i Oslo. Da blir det spesielt alvorlig at Oslo også er det fylket som gir det aller dårligste tilbudet til disse elevene. Oslo har avskaffet vanlig morsmålsopplæring, og bare 15% av elevene får en form for støtteundervisning på morsmål. Bare 22% av tospråklige førsteklasinger får sin første lese- og skriveopplæring på morsmål. I alle andre fylker får et flertall av elevene fra språklige minoriteter morsmålsundervisning etter mønsterplanens krav. For å få slutt på at store innvandrerkommuner som Oslo og Bergen kan begrense retten til likeverdig utdanning for elever fra språklige minoriteter, har RV på Stortinget lagt fram et forslag om å lovfeste retten til morsmålsundervisning. RV vil gå inn for gjenoppretting av 2-kulturelle klasser, med to lærere, en med norsk og en med et minoritetspråk som morsmål.

Timer til spesialundervisning (T-timer) er en lovfestet rettighet. Oslo kommune begår klare lovbrudd ved å sette av en altfor liten timepott.

RV krever :

- Gjenoppretting av morsmålsundervisninga i Oslo-skolen.
- Færre elever pr. klasse - maks. 20 på allmennfaglig og maks. 12 på yrkesfaglig studieretning.
- Alle skolene i Oslo som trenger det må pusses opp.
- Det settes forgang i arbeidet med ny grunnskole på Søndre Nordstrand.
- Den kommunale voksenopplæring må styrkes.
- Utstyr og læremidler i grunnskolen og i videregående skole må oppdateres.
- Skolefritidsordningen må styres sentralt, idag er det enorme forskjeller mellom bydelene. RV krever like normer i hele byen. Alle skolefritidsordninger skal være gratis og sikres et skikkelig pedagogisk tilbud.
- Utvidelse av skoleplasser slik at de som er over 20 år også kan få skoleplass.
- Bygging av ny videregående skole i Gamle Oslomå ikke føre til at Foss nedlegges.
- Ingen skoler må miste sine særegne studieretninger, bevar mangfoldet på yrkesskolen.

Reform-94

RV var imot innføring av Reform-94. Reform-94 er en innstramming av tilbudet i videregående skole som raserer deler av fagutdanninga og lager et dårligere tilbud til de teorisvake elevene. Reformen forverrer situasjonen for elever med et annet morsmål enn norsk og forhindrer at de som er over 20 år får en utdanning innenfor det offentlige skoleverket. Reform-94 blir framstilt som et løft som skal gi alle mellom 16 og 19 år

rett til tre års utdanning som skal føre fram til yrkesfag eller studiekompetanse. I virkeligheten er det et innsparingstiltak som «utdanner» mange elever til arbeidsløshet.

RV krever at myndighetene tar den kritikken som er reist i denne sammenheng til følge, og at fagplaner og skoletilbudene blir slik at alle fanges opp. Elever som faller ut av skolen må få et relevant jobbtilbud. RV er imot tvungen skolegang som betingelse for å få lærlingeplass.

10. Et bomiljø for livsutfoldelse

Retten til en skikkelig bolig er en menneskerett. RVs mål er å opprettholde bosetting over hele landet, og at alle skal ha tilgang på gode og rimelige boliger. Dette krever en sterk offentlig boligsubsidiering gjennom Husbanken og kommunale ordninger. Boligproduksjonen må styres mot en bedre standard og bedre boligfordeling til folk flest. Godt bomiljø, livsløpsstandard og bedre bokvalitet må være målsettingene for den offentlige boligpolitikken.

Idag er mange i Oslo gjeldsofre sjøl om de har en bolig av vanlig standard. Hovedgrunnen til dette er liberaliseringen av den statlige og kommunale boligpolitikken. I tillegg kommer resultatet av den katastrofen som ble kalt Oslo Byfornyelse.

RV vil kjempe for :

- Ingen husbanklån skal ha rente over 6%, avdragstida forlenges til 50 år.
- Fullstendig gjeldssanering for byfornyesofre.
- Oppkjøp og utbygging av kommunale boliger for å løse

- boligmangelen.
- Utbygging av flere familieleiligheter i sentrale bydeler på Oslo Øst.
 - Sterk nedsettelse av leia i de kommunale boligene. Overskuddet i Oslo Kommunale Boligbedrift brukes til å sette de kommunale leiegårdene i skikkelig stand.
 - Gjeninnfør ordninga med kommunalt boligtilskudd.

Det er viktig at Oslo kommune disponerer mange leiligheter over hele byen. Det trengs kommunale leiligheter til mange grupper; flyktninger, psykiatriske pasienter, funksjonshemmede og andre grupper som har vanskelig for å skaffe seg egen bolig. Oslo kommune bør derfor ha som langsiktig strategi å øke den kommunale boligmassen kraftig. Evt. oppkjøp kan finansieres gjennom statlige lån.

11. Oslo som miljøpolitisk foregangsby

Storbyene i verden er en økologisk katastrofe for naturen og menneskene. Vi ser noe av den samme tendensen også i Oslo. Etter alt å dømme har CO₂-utslippet fra bruken av bensin, olje, gass, kull allerede økt temperaturen på jorda (drivhuseffekten). Vi har allerede opplevd milde vintre og flomkatastrofer som kan skyldes drivhuseffekten. Skadevirkningene vil kunne bli svært alvorlige med hav som stiger og klima som løper løpskt. Tiltak som motvirker drivhuseffekten må gjennomføres raskt.

Gardemobanen i tunell

Den nye Gardemobanen skal føres gjennom Gamlebyen på eksisterende trase. Ett tog hvert annet minutt vil bli en katastrofe for den såkalte

«miljøbyen». Utbygger har sluppet ansvaret for å utarbeide en konsekvensanalyse for strekningen Oslo S - Etterstad. Miljøvernministeren svarer ikke på spørsmål om saken. RV har en stygg mistanke om at dette skyldes at det stort sett bare bor eldre og arbeidsfolk langs denne strekningen i motsetning til de mer «ressurssterke» beboere i villastrøkene på andre strekninger. Finansieringa må ikke være avhengig av NSBs budsjetter, men må ses på som en samfunnsmessig miljøinvestering. Planleggingsarbeidet må starte umiddelbart slik at NSB ikke tyr til midlertidige løsninger.

RV vil arbeide for :

- Bindende stortingsvedtak om å legge Gardemobanen i tunnel gjennom Gamlebyen.

Redusert biltrafikk

Reduksjon av biltrafikken i Oslo-området peker seg ut som et særlig virkemiddel, fordi forholdene ligger til rette for en storstilt overgang til kollektivtrafikk, og fordi mye av kollektivtrafikken kan avvikles med bane som drives av strøm som er produsert uten CO2-utslipp.

RV vil kjempe for:

- Å avvis Swebus-avtalen. Sporveien må fortsette som forvaltningsbedrift.
- Ingen anbudsordning for Oslos offentlige transporttilbud.
- Halvere biltrafikken i Oslo ved å få folk over på kollektivtransport og sykkel. RV vil ha gratis offentlig kommunikasjon og økt framkommelighet for trikk og buss med egne traseer og egne gater reservert kollektivtrafikk.

- Signalprioritering. Økt frekvens på buss/trikk- og baneavganger. RV går inn for en kraftig økt støtte til drift av sporveien for å få virkeliggjort dette.
- Støtte til utbyggingsplanene for pendeldrift på T-banen, forlengelse av Østsjøbanen til Mortensrud og planen om Ring-T-bane.
 - Sterk utbygging av tverrgående bussforbindelse og ekspressruter der det ikke er bane. Bedre tverrgående bussforbindelse i Groruddalen, og forøvrig et tettere nett av bussruter over hele byen.
 - Rask utbygging av sykkelveinettet. Egne gjennomfartsårer for sykkel i indre by. Gang- og sykkelvei fra byen til Sørkedalen
 - Den forserte hovedvegbygginga som blei startet med Oslotunnelen, og som skal fortsette inn i neste årtusen, må opphøre. Bomringen, som bare har til hensikt å finansiere mer veibygging, og dessuten gjør det på en dyr og tungvinn måte, må avvikles. Det gjennomføres strenge restriksjoner på bilkjøring og parkering i indre by, med unntak for funksjonshemmede, nyttetraffikk og de som bor i området. Parkering i bygatene forbeholdes de samme gruppene.
 - Inntil videre bruke bomringens inntekter til å finansiere kollektiv trafikk og nærmiljøtiltak.
 - Offentlig drosjeselskap med lave satser.
 - Etablering av en miljøvennlig innkjøpspraksis i kommunen og bydelene der det stilles strenge miljøkrav til produktene.
 - Å hindre etablering av nye kjøpesentra - støtte til nærbutikker.

Andre miljøtiltak

Støy er et viktig miljøproblem for Oslo. RV støtter derfor krav om økte bevilgninger til støyskjerming. RV støtter kampen til beboerne på Abildsø og Manglerud for miljøtunnel, og beboernes kamp mot støy, trafikkfare

og forurensning i Svartdalsveien /Ryen, Tåsen og andre steder. Der hvor miljøet ikke kan bedres ved stenging/omkjøring eller skjerming/tunnel, vil vi vurdere løsninger med at kommunen/staten kjøper ut beboerne.

RV går også inn for å gi naturen og kulturvern 1.prioritet i marka og fjordområdene, bevare markagrensa, bevare Østensjøvannet og områdene rundt. Bevare grønne områder i byen, utvidelse av parkanleggene.

RV krever at bystyret vedtar en forpliktende plan for omfattende kildesortering av avfall og bygging av flere komposteringsanlegg for matavfall og annet organisk avfall. Det må innføres obligatorisk kildesortering i både bedrifter og husholdninger i løpet av perioden.

RV går inn for at fjernvarmenett utbygges. Det må skaffes lovhjemmel for tilknytningsplikt for store oljeforbrukere i områder der fjernvarme er tilgjengelig. Naturgass fra Grønmo utnyttes til bussdrift.

RV er for miljøavgifter i noen tilfeller: som bøter for dem som bryter bestemmelsene for utslipp, innlevering av spesialavfall osv., og som avgift på særlig forurensende produksjon og forbruk når det ikke er mulig å avskaffe forurensningen helt eller innskrenke den med restriksjoner og grenser.

Kommunale miljøavgifter må sees i sammenheng med kommuneskatten slik at sum av skatter og avgifter ikke øker for de økonomisk svakeste gruppene.

RV er mot miljøavgifter for å finansiere offentlige miljøtenester, og når forbrukerne/produsentene ikke har noe reelt alternativ de kan skifte over til. I slike tilfeller virker miljøavgiftene bare som en ekstra skatt som ikke forandrer den miljøskadelige adferden. Vi er derfor mot å øke alle

slags kommunale avgifter som renovasjonsavgift, vannavgift osv. under slagordet «miljøavgift» - ettersom dette på en bedre måte kan finansieres ved overføringer fra statens overskudd til kommunene.

12. Kamp mot undertrykking av homofile og lesbiske

RV mener det er en menneskerett å kunne leve som lesbisk eller homofil uten å være utsatt for forfølgning, mobbing eller annen undertrykking. Kjærlighet til eget kjønn er en del av det menneskelige mangfold. Lesber og homser utfordrer det etablerte kjønnsmonsteret og har bidratt til å danne alternative samlivs- og boformer. Registrert partnerskap har sprengt rammene for den tradisjonelle kjernefamilien.

Til tross for framgang i kampen for rettigheter, står fordommer mot lesber og homser fortsatt sterkt i befolkningen. For mange homser og lesber fører dette til at de velger å leve skjult i frykt for å bli avslørt og utstøtt. Dette er et stort helseproblem. Skole og arbeidsliv vil være viktige arenaer for å spre kunnskap og informasjon slik at lesber og homser kan leve trygt og åpent.

Homofiles organisasjoner er drivkraften i kampen mot undertrykking og diskriminering av homofile og lesbiske. RV støtter det arbeidet disse organisasjonene driver, og krever at det ytes kommunal støtte til arbeidet.

RV krever:

- Lik behandling av homofile og heterofile i skolens samlivslære
- Rett for lesbiske og homofile til adopsjon og kunstig befruktning
- Økte bevilgninger til forskning, informasjon og behandling av AIDS.

13. Et udemokratisk styringssystem

Det er en del av RVs arbeid å vise at politiske beslutninger ikke er et ledd i en «demokratisk beslutningsprosess» - men tvert om et resultat av kapitalens strategier, ofte koblet med snusk og kameraderi. Rød Valgallianse vil fortsatt avdekke slike forhold, uavhengig av «spilleregler», pålegg om taushetsplikt osv. Vår lojalitet går til arbeiderklassen og de som har stemt på oss og vårt program.

Avskaff Byrådssystemet

Byrådssystemet i Oslo er grunnleggende udemokratisk. Den «kommunale parlamentarismen» går ut på at Byrådet fungerer som en By-regjering der vedtak i ett ledd i administrasjonen fort blir et spørsmål om «tillit» eller «ikke tillit» til det sittende Byrådet. I virkeligheten får administrasjonen dermed politisk makt over bystyret. Byrådssystemet er en direkte trussel mot folkestyret. Viktige beslutninger og innstillinger holdes skjult for folk flest og for de partiene som ikke sitter i byrådet. Opprettelsen av byrådet føyer seg pent inn i rekken av begrensninger i lokaldemokratiet som er gjennomført gjennom kommunallovgivningen de siste årene.

Videre er Oslo den kommunen i landet som har de fleste og best betalte heltidspolitikerne. Mange av dem er ikke valgt av folket. Alt dette er med på å øke avstanden mellom de som har makt og det folket de er satt til å styre for.

RV vil endre vilkårene slik at flere kan være fritidspolitikere i Oslo kommune. Lønningene til de som har politikk som levebrød, må ned til gjennomsnittlig industriarbeiderlønn i Oslo. Antall bystyremedlemmer må igjen økes til 85 slik at flest mulig fritidspolitikere og ulike partier/grupperinger kan bli representert.

Bydelsreformen - et redskap for nedskjæring

RV var det eneste partiet som stemte mot bydelsreformen i 1988. Vår begrunnelse var at bydelene, i motsetning til de gamle etatene, ikke fikk noen innflytelse over egne budsjetter, og at lovpålagte oppgaver ikke ville bli utført fullverdig. Det ble forbudt å søke om tilleggsbevilgninger når bydelene fikk budsjettsprekk. Idag kan alle se at den nedskjæringspolitikken og ansvarspulveriseringen som vi fryktet, har blitt resultatet.

Bydelene må i stedet få rett og plikt til å fremme egne budsjettforslag direkte for bystyret. Dersom bydelene må legge ned tiltak eller senke kvaliteten på tilbud fordi det mangler penger, skal det fremmes søknad om tilleggsbevilgning for bystyret. På dette viset gjøres Bystyret - ikke Bydelsutvalgene - ansvarlig for den politikken som føres. Bydelenes og Oslo-folks mulighet til innsyn og demokratisk innflytelse i budsjettprosessen må gjeninnføres.

RV vil arbeider for :

- Et demokratisk og åpent kommunalt system, der vanlige folk - du og jeg - har mer å si.
- Ordninga med at direktørene og Byrådet avgjør viktige saker i enerom, må bort.

RV støttet forslaget om en prøveordning med direkte valg til Bydelsutvalgene. Idag avspeiler den politiske sammensetningen i bydelsutvalgene sammensetningen i bystyret, ikke i den enkelte bydelen.

Dette medfører at typiske arbeiderbydeler som Grünerløkka/Sofienberg og Gamle Oslo har borgerlig flertall i BU. Befolkningen i bydelene må selv få bestemme hvem som skal være deres lokale representanter. Det er et problem at størrelsen på bydelsutvalgene er så små at det blir en

høy sperregrense. Det kan føre til at de små partiene blir underrepresentert. Det er derfor viktig at erfaringene med direkte valg i de fire bydelene oppsummeres nøye. Styringssystemet i Oslo må ikke bli som i et fylke med bydelene som små «kommuner» med Bydelsutvalgene som «kommunestyre». Bydelsgrensene er idag fastsatt etter administrative hensyn, og bydelene representerer ikke naturlige geografiske eller næringspolitiske enheter. Den sentrale kommunalpolitiske maktutøvelsen må fortsatt ligge i Bystyret.

TOM SIDE

RV i Norge

«Rød Valgallianses mål er en samfunnsform hvor menneskenes grunnleggende behov styrer produksjonen, og hvor alle kan leve et allsidig liv med rike muligheter til å utvikle seg. Arbeidet skal gi mulighet for skaperglede og være en kilde til utvikling av enkeltmennesket og fellesskapet. Den samfunnsformen som er skissert her er bl.a. inspirert av den visjonen Karl Marx kalte kommunismen, men den har ikke noe felles med de byråkratiske klassesamfunna som har gått under denne betegnelsen.» (Fra RVs prinsippprogram.)

RV arbeider for økologisk mangfold og sikring av livsgrunnlaget for framtidens generasjoner. Hele samfunnsutviklinga og alle enkelttiltak må bygge på at det biologiske mangfoldet skal tas vare på. RV vil ha en demokratisk styring av økonomien. Produksjon og fordeling må følge planer som bygger på folks behov og hensynet til naturen. Også i dagens samfunn der jakta etter maksimal profitt styrer utviklinga, slåss RV med det som utgangspunkt.

RV arbeider for internasjonal solidaritet og frigjøring. Alle mennesker på jorda har den samme rett til et trygt og godt liv. Ingen har rett til å utbytte og undertrykke andre, forbruke større deler av jordas knapphetsressurser eller forurense naturen og ødelegge livsgrunnlaget for framtidige generasjoner.

RV er mot alle former for rasisme og for alle nasjoners rett til selvbestemmelse. Det inkluderer den samiske nasjonens rett til selvbestemmelse og råderett over egne ressurser. Derfor er RV også fortsatt mot norsk EU-medlemskap og for opphevelse av EØS-avtalen!

Rød Valgallianse er representert på Stortinget med Erling Folkvord fra Oslo. RVs Stortingsgruppe kan kontaktes på tlf. 22 31 33 21.

RV i Oslo

RV i Oslo har rundt 400 medlemmer. Vi er altfor få medlemmer og oppfordrer alle som støtter vårt program om å melde seg inn og være med å bygge ut et nytt revolusjonært arbeiderparti. RV i Oslo er organisert med partilag i ca halvparten av bydelene og i tilknytning til noen arbeidsplasser/bransjer. Vår adresse er: Osterhausgt. 27, 0181 OSLO.

RVs Bystyregruppe har kontor på Rådhuset med tlf. 22 86 19 21. Bystyregruppas sekretær er Anka Ødegårdshaugen. De tre øverste kandidatene på Oslo RVs kommunevalgliste er: Berit Jagmann, Torbjørn Kristoffersen og Juan Carlos Orieta.

Rød Ungdom i Oslo

Rød Ungdom er ungdomsorganisasjonen til RV og organiserer ungdom mellom 13 og 30 år. Rød Ungdom i Oslo har lag både for skoleelever, studenter, ungdom i arbeid og ungdom uten arbeid. Rød Ungdom arrangerer bl.a. bøllekurs og studiesirkler. Adressen til Oslo Rød Ungdom er: Osterhausgt. 27, 0181 OSLO.

rød VALGALLIANSE

www.pdf-arkivet.no (2020)